

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hi-
detések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lapnak minden száma a a nyitásra
kiszámlázott minden kiadások a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetési díja: az első sorra
5 kr. — Nagyon és többszöri hird-
tások jutányosan eszkaróltatnak.

Bármely minden beiktatásnál 20 kr.

Nyitólár garmond sora 20 kr.

Aratás.

Mig a városok utcái csendesek és el-
hagyottak, mert lakói egy része fűrdőbe
és nyaraló helyekre menekültek enyhülést
és árnyékot keresni, addig künn a telek har-
sog az aratók vig danáitól és a kasza pen-
gésétől — a földmives arat. Szívünk szaba-
dubban lélezkzik fel, mert a bizonytalanság
és a kétely, mi 10 hónapon át elfojtva tar-
totta, eloszlott. A jó anyaföld megadta ismét
áldását, uzsora kamatokkal fizetto vissza a
reábizott tőkét. A gazda tíz havi fáradozá-
sának gyümölcsét élvezheti; biztosítva van
egy évre a nyomortól, eleget tehet polgári
kötelességeinek, gyermekei nevelésére és a
művészetre is áldozhat; így állami életünk
is fennakadás nélkül tovább fejlődhet és erő-
södhet. De éppen itt rejlik a baj, hogy egész
jövőnk a természet véletlenségétől függ, az
egyes polgárok és így egész hazánk felvi-
rágzása a termő-föld ingadozó productiv ero-
jéhez van kapcsolva. A félelem és aggodal-
om minden évben megújul, úgy vagyunk,
mint az, ki összes vagyonát egy hajóra bizza,
és annak szerenczés kikötőbe érkezésétől függ
egész élete. Ha nincs mit aratni, akkor nyomor-
nak vagyunk kitéve, a polgárok nem róhat-
ják le a társadalom és az állam iránti köte-
lezettségüket, mert nincs más jövedelemfor-
rásuk, mint a föld termőképessége. Ott, hol az
ipar virágzik, hol külkereskedelem van, ott csak
részben van a polgárság jóléte a nyers termő-
szetre bízva, de nálunk a vagyonosodás és a
pénzforrás e két neme nagyon is szegény.

De csak tudjunk a viszonyokkal számolni,
ne bizzunk egészen a véletlenben, használjuk
fel azon eszközöket, melyeket a tudomány
nyújt azon tényezők emelésére, melyek föl-
dünk termőerejét emelik és a mennyire lehet
biztosítják; használjuk fel azon eszközöket,
melyek lehetségessé teszik a föld czélszerű
munkálását és a termés legelőnyösebb érté-
kesítését. Az állam és a társadalom polgárai
és tagjaitól mindig több és több áldozatot
követel, hogy czélját elérhesse, hogy halad-
hasson a korrallal és lépést nyugati szomszédai-
nkkal; minthogy egyedüli jövedelmi for-
rásunk a föld, melynek munkálására sok
időt és verejtéket fordítunk, a termés nagy
részét ismét a föld javítására, erősítésére for-
dítjuk, de arról sem szabad megfeledkeznünk,
hogy vetésünk sokféle veszélynek van kitéve
ésünkre mehet, tehát jó aratás alkalmával
a termés egy részéből kis tartaléktőkét is
teremtünk.

A föld termőerejét és jövedelmezőségét
sokféleképp emelhetjük: emeljük az által, ha
adóságainkat fizetjük, a mai kornak megfe-
lelő gazdasági eszközöket szerzünk meg, jó
igavonó barmot tartunk, értelmiségünket fej-
lesztjük stb. Tehát aratáskor ne fecsegrőljük
ol, a nehezen várt és véres verejtékekkel szer-
zett gyümölcsöt, hanem fordítsuk azt oly
beruházásokra, melyek biztosítékot nyujta-
nak a jövőre nézve is és jövedelmi forrásunk
gazdagítása által, képessé tesznek bennünket
arra, hogy testi és szellemi fejlődésünkről

gondoskodjunk. Aki ellenkezőleg cselekszik,
az nem felel meg emberi és polgári köteles-
ségének, az maga legnagyobb ellensége. —
Tehát fizessük adóságainkat, vegyünk jó gaz-
dasági eszközöket, tartsunk jó igavonó bar-
mot, tegyünk félre a takarékpénztárba is
annyit, a mennyit nélkülözhetünk és tanítas-
suk gyermekeinket.

Utóhangok az actió kérdéséhez.

A legközelebb lefolyt a mindvégig emelkedett
hangulatban tartott megyei közgyűlésünk alkalmával
felmerült viták, a gyűlést követőleg is megbeszélésekre
adtak alkalmat, s különösen élénk érdeklődést keltett
az ezen gyűlésben szintén felvetett actió kérdés.

A magánkörökben történt megbeszélések is eléggé
indokoltá teszik, hogy ezen kérdéshez hozzájáruljunk,
de mintegy kötelességünknek tartjuk ezt tenni Holles
Danó és Geduly Elek urnaknak a tárgyan hozánk
intézott levelei folytán.

Holles Danó ur, nem annyira levél, mint nyílt
interpelláció alakjában intézte a kérdést az ehhez ér-
tőkhöz, közérdekű dolognak tartván, ennek tisztázását,
kivánságának, mely teljesen tárgyilagos, minden sze-
mélyeskedéstől ment s egyedül a kérdés akademikus
tisztázását óhajtó alakban nyilvánult, a következőkben
kivánsunk eleget tenni.

Ugyanezzel Geduly Elek Forencz ur levélében
foglaltakra is válaszolunk, mely levelet azonban, egész
terjedelmében nem láttuk közlendőnek, mert azt sem
tárgyilagossá, sem a személyes motivumoktól ment-
nek nem mondhatjuk és egyáltalán a kérdés személyes
oldalát többé lapunkban érinteni szükségesnek nem
tartjuk s őszintén szólva, az „actió” szerenczés meg-
szüntével sajgóperre alkalmat szolgáltatni nem akarunk.

Akik a gyűlésen jelen voltak, igen jól tudják,
hogy midőn a tisztügyes a törvénytársaság felolva-
sása után Geduly urat felhívta, hogy hajlandó-e sértő
kifejezéseit visszavonni, ő némi magyarázattal s az
interpelláció fenntartásával sértő kifejezéseit vissza-
vonta, mire a széksértési indítvány, a törvény értel-
mében tárgytalanná válván, szintén visszavonult.

Ez a tényállás, ennek megfelelőleg adtuk a gyű-
lési tudósítást, s ez ellenében Geduly Elek urnak újabb
magyarázatát adni szükségesnek tartjuk, mintán
nem is ildomos, hogy e kérdést továbbra is ő fesze-
gessék, nem menten a személyes motivumoktól, s nem
conferálva semmit a kérdés tulajdonképeni lényegéhez.

Térjünk a dologra!

Az 1878. évi V. t. cz. vagy a büntöttekről és
vétségekről szóló magyar büntető törvénykönyv XVII.
fejezete a rágalmazás és becsületsértésről szól, s az
abban elsőnek írt 258. §. ezeket mondja:

„A rágalmazás vétségét követi el, és hat hónap
ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő: aki vala-
kiről, többek jelenlétében, vagy több, habár nem együtt
lévő személy előtt oly tevényt állít, mely valódisága
esetében, az ellen akiről állított, a büntető eljárás
megindításának okát képező, vagy azt a közmege-
tének tenné ki.”

Ennek alapján a 262. §. ezt mondja:

„A törvény által alkotott testületek, hatóságok
vagy azok küldöttségei, tagjai ellen, habár nem nyom-
tatvány által elkövetett nyilvános rágalmazás vagy
becsületsértés: egy évvel terjedhető fogsázzal és két
ezer forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.”

Ezen §. intézkedése azonban a 263. §. értelme-
ben, közhivatalnok vagy hatóságnak tagja ellen elkö-
vetett sértés illetve rágalmazás folytán csak az eset-
ben alkalmazható, ha az elkövető az állítás vagy ki-
fejezés valódiságát be nem bizonyítja, vagy ha annak
behizonyítása még a sértett fél kívánatára sem enged-
hető meg mint a 264. § 2. pontja szerint: „azon eset-
ben, ha az állítás vagy kifejezés olyan eszokmányro-
vonakozik, mely csak a sértett fél indítványára von-
ható büntető eljárás alá és az erre jogosított ilyen
indítványt nem teszi, vagy azt visszavonta.”

De mi nem keressük, vajjon interpelláló ur be-
bizonyítja vagy behizonyíthatja-e állításának valódi-
ságát, mert nem azt kutatjuk, hogy követett-e el bü-
ntetőbírószálig meginduló eszokményt, s kell-e azt
a 270. § alapján hivatalból ellene megindítani, de
csak azt, hogy volt-e fentérintett alkalmával széksér-
tési keresetnek helye vagy nem.

Ezek után elmondhatjuk, hogy a mult gyűlésen
a megyei bizottságunk két tagja, egyszersmind két
járású szolgabírája szóval és írásban, némely panaszok
elészorolása mellett, s azok minősítéseként azzal
vádoltattak, hogy hivatalos hatalommal
való visszaélést követtek el.”

A magyar büntető törvénykönyv a hivatalos ha-
tallommal való visszaélést enyhébb esetben vétség-
nek minősíti (436. §.) és még a kísérletet is büntetve,
öt évig terjedhető fogsázzal bünteti, súlyosabb esetben
büntetnek minősíti és (472, 465. §.) három illetve
öt évig terjedhető fogsázzal bünteti.

Ezek szerint kétségtelen, hogy a mult közgyű-
lésen, egyik interpelláló bizottsági tag a bizottság két
tagját, egyuttal két tisztviselőjét s így hivatalból is
tagját büntetett illetve vétség megtörtént elkövetésével
vádolta.

Ezzel szemben a köztörvényhatóságok rendezé-
séről szóló 1870. ALII. t. cz. 50. §-a ezeket mondja:

„Aki a tanácskozás méltóságát vagy a gyűlés
egyes tagjait sértő kifejezéssel él, s azt rö-
gön vissza nem vonja: széksértési kereset alá vonat-
thatik, s a gyűlés által, a felelkezés kizárásával, 100
forintig terjedhető s közigazgatási uton behajítható bí-
rágra büntetethetik, fennmaradván a büntető törvé-
nyek sulya alá eső büntényekre nézve a későbbi meg-
torlás joga.”

Ezek után bátran ki lehet mondani, hogy az in-
terpellációban szóval és írásban foglalt s fenthivatko-
zott kifejezések ellenében teljesen indokoltnak látszik
úgy a széksértési indítvány, mint interpelláló részéről
a sértő kifejezések visszavonása s ezzel az elégtétellel
teljes megadása szemben a megyei bizottság és tiszti-
kar megrértett tekintélyével és méltóságával.

Voltak egyesek, hár kevesen, kik a szólás sza-
badság megsértését elotart, mit emlegettek, de azt
hiszünk, hogy a szólás szabadságnak nincs nagyobb
ellensége, mint ki azzal visszaél, a szabadságnak pe-
dig egyáltalán legféltelmesebb ellensége a szabadság.

A megyék, különösen Nógrádmegye terme, a
legtiszteltetreméltóbb tanácskozások színhelye volt még
a leghevesebb pártélet napjaiban is, kötelességünk,
hogy ez elismert tiszteiséget mi is megőrizzük.

Tévtúra tereli a kérdést, ha valaki ebből azt
akarja kimagyarázni, hogy hát már a tisztviselők el-
len nem is szabad panaszkodni, helytelen tetteik el-
lenében felszólamlani, hiszen erre éppen a közgyűlés a
legalkalmasabb módot nyújtja.

Igen is szabad, sőt közérdekből szükséges is,
hogy felemlőjük szavukat a bizottság tagjai s derítsék
fel a földéri endőket, de a kellő határon túl ne men-
jenek, ne akarjanak lenni panaszlók és bírák egy-
személyben, mondják, mi történt, hogy történt, nevez-
zenek meg időt, egyént, helyet, a panasz folytán kér-
jének eljárást, vizsgálatot, felfüggesztést, de nyugod-
tan várják be, míg a fegyelmi bíróság kimondja, hogy
itt fegyelmi vétség forog-e fenn vagy nem, míg a kir.
legfőbb ítélőszék is Budapesten kimondja, hogy itt
hivatalos hatalommal való visszaélés vétsége vagy
büntető követtetett-e el vagy sem, és akkor nem lesz
sértés, nem lesz actió!

Nógrádmegyei Nemzeti Intézet.

A „Nógrádmegyei Nemzeti Intézet” választmá-
nyának fontos határozatáról kell tisztelt olvasóinkat
értesítenünk, mely áldást hozó hatását kétségtelesen
már a közöl jövőben megtermendi és meggyénkben a
magyar nyelv terjesztését nem kis mértékben előmoz-
ditandja. Értjük a választmányának f. évi július 4-én
hozott azon határozatát, mely szerint, a magyar nyelv
tanításával az 1883-4 tanévben kiválóbb eredményt

felmutatott néptanítók között összesen 600 frtnyi jutalmaknak kiosztása felett intézkedett. Ugyanis a tanfelügyelő úr Ó Nagysága által az iskolalátogatók és a megyei esperesség által körözközve véleményei alapján összeállított néptanítók névjegyzőke előterjesztésén, ezek közül négyen és pedig: Porázik György (S. Tarján), Tóth Lipót (Kékkő), Banyák Vendel (Szinobánya) és Zuz János (K. Garáb), mint a jutalmazásra leginkább méltók egyenként 50 frt. jutalomban, huszan pedig, u. m.: Kovács J. (B. Gyarmat), Szalay K. (Divény), Bolczek J. (Nógrád), Vácz F. (Szendehegy), Piláth István (Szamoteres), Mokes Ferencz (Legénd), Tittel Mihály (A. Petény), Holub János (Ebeczk), Pittner Pál (Agárd), Honéczy János (Szentpéter), Kosáry János (L. Apátfalva), Králik János (I. Rónya), Kiszely János (F. Szatregova), Kupczek Lajos (Borosznok), Gregor Lajos (Tót-Hartyán), Galáth Samu (Lónyabánya), Rell Samu (Zobor), Janko Samu (Mlágyó), Huszágh Lajos (Legénd) és Paulinyi Samu (Bokor), egyenként 20 frtnyi jutalomban részesítetteti határozattal. Ezen, a magyar nyelv és cultura terjesztésében önzellen hazafisággal és kitartó buzgalommal működő néptanítóknek a megszavazott pénzbeli jutalmak elismerő okmány kíséretében fognak az iskolalátogatók által, az iskolaszék jelenlétében, ünnepélyességgel kiosztatni.

Az ülés többi tárgyai közül kiemeljük azon határozatot, mely szerint a könyvbíráló bizottság magyar olvasó könyvek és fali olvasó tábláknek beszerzésére s azoknak kiosztására iránti véleményadásra hivatott fel.

Huszár László ur, int. elnök indítványa, hogy a közgyűlésnek ajánlások, miszerint az intézet a „Felvidéki magyar köznevelődési egyesület” örökvészeit előmozdítandó 100 frt alapítványi tőke kamatainak évenkénti fizetése mellett, ezen egyesületbe alapító tagul belépjen s avval szellemi érintkezésbe lépjen, elfogadott. Végül Komjáthy Auzelm kir. tanácsos mint a nógrádmegyei tankerület felügyelője, de másrészt a jutalmazásra méltított tanítók nevében is a választmányának gondoskodásáért mélyen érzett köszönetét fejezte ki. B. A.

Nevelés-ügy.

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Tudván azt, hogy becses lapja minden üdvös de különösen a nevelés terén történt mozzanatoknak tért szokott adni, van szerencsém e szerény sorokat kezéhez juttatni, azon alázatos kérelem kapcsán, hogy azokat lapja hasábjai közé felvenni méltóztatnék.

A közelmúlt napokon történt választások izgalmai valamint a többi, egy városunkat is hullámszában, a kedélyeket pedig a feszült várakozás kellemetlen stádiumában tarták. Ezután szinte jól esik a nyugalom, jól esik különösen, ha a felháborodott kedély, nem a zavaros villongások közepette, hanem a csendes magány falai között szerezhet magának üde szórakozást. Ily nyugalmat és szórakozást élvezhettek mindazok, a kik m. hó 25 és 26 án fővárosunkban lévő irgalmas nővérek zárdájába vonultak, a leánykák vizsgáit meghallgatandók.

Napjainkban, midőn a célszerű vallásos nevelés szükségét számos kebel oly őszinte érzéssel óhajta, csak örömmel vonulhatott a zárdába, hogy tapasztalhasa, láthassa a sz. Vinczéről nevezett irgalmas nővérek vezetésére bízott, a nevelésnek valódi mestereitől tanított leánykáknek a szükséges ismeretekben szintgy valamint az igaz vallásosságban tett azon szép előmenetelt, melyet a próbatétek nyíltan hirdettek.

Egy szép szellem lelkesíti a b. gyarmati irgalmas nővéreket is a rájuk bízott leánykák nevelésében, s szellem dobogtatja szívüket azoknak kiképzésén.

Hogy pedig mindez a mit eddig mondtam nem valótlán, bizonyítja a lefolyt vizsgálatok melyek mult hó 25 és 26 án tartattak meg.

Ft. Farkas Mihály esperes plébános ur, az iskolának lelkes igazgatója előlépett a vizsgálatokon. A tágas és a kor igényeinek megfelelő teremtszűkületig megtöltötték a vendégek. De nem csoda, mert minden szülő, ki gyermekének jövőbeli boldogságát szíven hordja, eljött ide, hogy lássa, mennyire haladt edes gyermeke egy szellemi mint örökei képeztetésének útján! A hallottak és látottak meggyőzhettek minden apát és mamát arról, hogy gyermekeiket jó kezekre adták, hogy azok gyenge csometék gyanánt ápolattak a nevelés ősi karjai között, hasonlóan a tisztá gyűgy harmathoz, mely a nyílt rózsák kebelén nyevkedik.

Az elnökölő esperes urnak bevezető beszéde után „Jöjj el sz. Lélek Űr Isten” című szép éneket zongtél el a leánykák, kikérendők munkájukra. Mindenható áldását és kegyelmét. Ezután mindjárt a falástanból folytak a feleletek, nt. Pollák István Balassa-Gyarmat városa lángbuzgalma segédlelkészének vezetése alatt, ki felfogván a hitoktatás magaslatos feladatát, példás szorgalommal igyekezett vallásunk szent és boldogító tanait a serdülő leánykák ártatlan szíveibe csopogtatni. Valamint a vallásból, egy a többi tárgybol is correct feleletekkel örvendeztették meg a tanonczok a hallgató közönséget. Nemcsak bibliai feleletek — egy-kettőt kivéve, hanem a megelőgedés és a dícséretet is kivívták. A mit a nagyobbaktól 5 ik és 6 ik osztálybeliektől hallottunk, ezeknek feleletei várakozásukat túlszárnyalták. A gymnasium 3—4 ik osztályába járó tanulóknak is dícséretre válnának ama szabatos, értelmes és kimerítő feleletek, miket a leánykák a nyelvtan, földrajz, történelem stb.-ből adtak. A tárgysorozatban ez is volt: „Nótán”; erre kíváncsi voltam, hogy ez mi lehet? Örvendve tapasztaltam, hogy emó tárgy ama tulajdonságokat, erényeket adja elő, melyet minden nőnek el kell sajátítania a czélból, hogy erényes nő, jó anya, és így egykor a háznak boldogító anyaga lehessen.

Az egyes tárgyak között énekek és szavalati darabok adtak elő. Valóban bámulandó, mily sikerrel tudták a jó nővérek ezen darabokat a leánykákkal betaníttatni. A darabok nagyon helyesen válnak megválasztva, mert azok egyrészt a vallást, erényt dícsőíték, másrészt a hazaszeretet édes érzelmeit magasztalták. Komoly és vig szavalatok feiváltva adtak elő.

A honfi kebel fölvillogozó „Szózatot” és „Hymnus” szívből szölköztek el. Csak örömtől repeső szívvel halgathatta minden a vizsgálaton jelen volt magyar, s mint az ártatlan szép teremtesek ajkairól a hazaszeretet édes érzelmét hallók dicsőíteni.

A szölköznek nagy volt az öröme, mely a vizsgálatokon uton utfélen nyilvánítottak. Az ártatlan gyermek elismerő ragaszkodással viselőnek nevelőik iránt, a gyermekokban a szívnek tisztasága őrzetik, a külső tisztaság, csinosaság, bathatosan elősegittetik; az oktatás nemcsak szájból, hanem tetteből és legőszintébb példaadásból ered; tanítanak nem kényszerből, hanem hivatásból: szóval nem az önző érdek hatása alatt görnyedező nyomorult lélek, hanem a minden nemesért lelkesülni tudó szív lángol kebelükben. Nem a bizelkedés vezeteli tollamat, hanem a belső meggyőződés sugallja az alá ezen sorokat.

Midőn a leánykák egyike, névleg Fiala Ilona VI. oszt. az intézetet immár elhagyó társnői nevében, szívből szölköz szavakkal vesz búcsút az intézettől, annak nevelőitől s többi társaitól, Ft. Farkas Mihály igazgató ur intézett egy szép megható beszédet a leánykákhoz. Legelőször a szerzetes rendek igazságtalan üldözését ecsetelő, néhány szóval, beszédének másik része, alyai szívből eredt igaz őszinte érzelmeknek s üdvös tanácsoknak tolmácsa vala, szívökre költötte a leánykáknek, hogy nevelőik iránt örökre hála kegyelettel viseltesse, hogy igyekezzenek az életre átvinni mindazon ismereteket, miket itt a szent falak között elsajátítottak, „mert — ugymond az ékes szavu igazgató — csak ekkor lesztek az egyháznak hű fiai és a hazának derék honleányai”. Nem egy szombon csillogtak az igaz meghatottság és édes örömgöngyei, midőn a vizsgálat ily szép módon véget ért.

A vizsgák végezte után megtekintettük a dolgozó termet, hol különféle kézimunkák a legnagyobb választékban válnak láthatók. Asztalkészletek, kézi kosarak, oltárvánkosok, óratartók, szönyegek stb. mind igen szépek voltak, egy, hogy jóllehet mindezek gyűgye kacsók készítményei volnának, mindazonáltal művészi kezek alkotmányainak is beillenek. De hogy nemcsak a nagyok hanem a kisebbek is dolgoztak, erről meggyőzött engem az, hogy a kis Harmos Lenkének is ott láttam csinosan elkészített naptármutatóját. A kézimunkákban kiténtek: Fiala Ilona, Ráth Margit és Gaganecz Hermán.

A sok szellemi élvezet után kijutott az anyagnak is. Ugyanis volt szerencsénk megizolni az irgalmas nővérek asztalát is, mely az igaz vendégszeretnek szép bizonyítványát mutatá.

Igy mult el két nap. Igazi öröme lehetett minden vallásos szívnek, még edesebb örömmel telhetek el mindazon mamák és apák kebeli, kiknek gyermekei a zárdá falai között szívták magukba az erkölcsi és párosult nevelésnek táplálótójt.

Ezek után csak szívem érzelmei tolmácsolom, ha azon forró óhajomnak adok kifejezést, hogy főmagasságú Simor János áldozár bibornok s Magyarországhereczeg primását, mint az intézetnek nemes felkő alapítóját, Ft. Farkas Mihály esperes és vadkerti plébános urat, az intézetnek lelkes igazgatóját, minden jó ügy előmozdítóját, a tisztelendő nővéreket, mint a népnevelésnek buzgó napszámóit, st. Pollák István segédlelkész mint lelkes hitoktatót, ki nyájias leereszkedésvél mindjárt megtudja nyerni a gyermekseröget, végre a szép leánykák a magyarok latona az egyház és haza javára sokáig éltesse!

Hazafias tisztelettel

BÁNKHÁZI SZ. F.

A nógrádmegyei ev. esperesség közgyűlése a hó 9 én tartotta meg B. Gyarmaton, méltóságos Beniczky Gyula úr és nagytiszteletű Svecchia János főesperes ur ikerelnöksége alatt. A közgyűlés nagy érdeklődéssel folyt le, s nemcsak az ev. papság, de meggyének kitűnősegei is szépen voltak ott képviselve. Ott láttuk: Szontagh Pált, Veres Pált, Dessewffy Ottót, Dr. Paluszky Ágostot, Hauzely Lászlót, Sréter Alfrédet és többeket, kik a protestans autonómiának, mint alkotmányos életünk ezen egyik biztosítékának legbivőbb bajnokai. A közgyűlés nt. Svecchia János főesperes rövid imájával és Beniczky Gyula felügyelő ur beszédével vette kezdetét. Ezek után a főesperes által gondosan összerendezett évi jelentés olvastatott fel. Ebből kiemelhetjük azon tényt, hogy a hitbuzgalom a lefolyt évben is a hitközönség részéről örvendetes mérvben nyilvánult, a felekezeti iskolákban a hazafias irány megőzítetett, a magyar nyelv tanítása oly szép sikerrel haladt előre, hogy e tekintetben őszönöz intézkedések tétele feleslegesen találtatott. — Az adakozások, a jó tanulók jutalmazása a lefolyt évben is hön érdeklődő meleg keblekre találtak. Majd a mult évi jkv. egyes intézkedései folytán tett jelentések tárgyalattak s nyertek megnyugtató elintézkedéseket. Lapunk szűk tere nem engedi meg, hogy a gyűlés minden tárgyát részletezhessük, azonban néhány ügyre bővebben is kiterjeszkednünk kell. Ilyen ügy volt bizonyos Zatkalik Károly jelenben bánki segédlelkész ügye, melyről lapunkban is megemlékeztünk s épen ezért kötelességünknek tartjuk, hogy ezen ifjú segédlelkésznek egész életére kibátó esperességi intézkedések egész terjedelemben felöleljük. Nevezett ugyanis egyike volt azon pozsonyi tanulóknak, kik az 1881-ik évben az ottani theológusok hazafias nyilatkozatát a pánszláv váddal szemben, alá nem írták; s így besoroztatott azon compromittált pánszláv tanulók közé, kikre nézve a nógrádi javaslat folytán a bányakerület, majd az egyetemes gyűlés oly szigorú rendszabályokat alkotott, melyeknél fogva az illető pánszláv rajongók segédlelkészekül vagy plane lelkészekül fel nem avathatók. Lapunk, mint a hazafias iránynak lehetőleg hű öre, nyert információk alapján kötelességének ismerte ezen ügynek fellebbentését, s az csakugyan acut jellegűt öltött az előconferentián. Azonban a dolgot örvendetes megoldást nyert, mert a kérdésben forgó ifjú theológus hazafias enuntiációi a gyanúsítás legutolsó jellegét is eloszlaták. Szóval Zatkalik Károly tisztázta magát egészen alaposan; s meg lehet győződve a nevezett theológus is hogy ezen hazafias nyilatkozatok után, melyek általunk is mindenkor nyilván fognak tartatni, örömmel fogja őt látni az esperesség a maga kebelében. A közgyűlés tehát most az egyszer a pánszláv ügygyel is békésen röviden végezt a Zatkalik Károlyra, mint a bánki egyház segédlelkészére nézve következő határozatot hozta. Ugyanis: tekintettel arra, hogy Csacetka Sámuel, mint a pozsonyi protestans theologia igazgatója hivatalos leveleiben kijelentette azt, miszerint Zatkalik Károly nyilvános életében oly dologban részes nem volt, mely okot adna arra, hogy az egyetemes gyűlés 5 ik pontjában foglalt s a compromittált pánszláv tanulókra vonatkozó ismert szigorú határozatai rá alkalmazhatók lennének; tekintettel arra, hogy Zatkalik Károly a papi conferentia előtt élő szóval ünnepélyesen kijelentette azt, hogy se nem volt, se nem lesz semmiféle solidaritasban a pánszláv izgatokkal, sőt mint a magyarosodás nyílt barátja, a magyarháznak hű fia volt, és hű fia maradni akar; ezen indoknál fogva, anélkül, hogy ezen esetről a valóban compromittált pánszláv tanulóknak nézve precedens alkottatnék, Zatkalik Károlynak felavatása és bánki segédlelkésszé lett felfogadása tudomásul vétetett.

Kényes kérdés volt az elmebeteg Banskall Kálmán volt maskovai lelkész korházi tartási ügyében hozott intézkedés, melyre Solcz Endre jelenlegi maskovai lelkész eseten kérvénye és kevésbé humanus igénye provokálta a kedélyeket, s nagyon sajnáljuk, hogy e tekintetben Geduly Elekben, az esperesség ezen kitűnőségében is pártfogásra talált az ügy. Ugyanis Solcz Endre nem követelt mást, mint azt, hogy azon 200 frtnak teljes fizetése alól, melyre Solcz, maskovai lelkész lett megválasztása alkalmával kötelezte magát, mentessék fel s csakis annyit fizessen, a mennyi Banskallnak fentartására az esperességi és egyéb dotációkon felül szükséges. Ezen kérvény, főkép miután Szontagh Pál és Veres Pál urak felszólaltak, nagy indignációval elvettetett. Figyelmet érdemelt Zelenka Gyula urnak, az esperesség ügybuzgó s általánosán tisztelt ügyészének indítványa is, mely javaslatba hozta azt, hogy az egyházközönség számadásai az esperesség által felhívizsgáltassanak. Itt megemlíthetjük, hogy a tanítói üzv. árvalintézet alelnökéül (a rendes elnök alesperes) Szakalos Sámuel, titkáruul Osztróska Lajos, és pénztárnokául Mikula Endre választattak meg. Végül annyit jelezhetünk, hogy ezen közgyűlés az ikerelnökség tapintatos vezetése mellett a lehető legszebb

egyetértéssel, komoly méltósággal és a kedélyek nyugodtságával folyt le, s épen ezért a Balassa fogadóban Beniczky Gyula felügyelő ur által adott fényes ebéd alkalmával, a találkozás nemcsak kedélyes, de őszinte és örömteli is volt. Ezen egyetértő és békés jelleg azon nagyobb szabású szép toasztokban is nyilvánult, melyet Holles Danó Beniczky Gyula felügyelőre és Svebla János főesperesre, kinek már szeméből is a jószág és szelídség sugárzik ki, Geduly Elek Szontagh Pálra, Dessewffy Ottóra és Veres Pálra, majd gyönyörű ékeszszóval és ötletteljes fordulatokkal Wladár Viktor Szontagh Pálra, megyénk ezen oszlopos férfjára, Szontagh Pál Svebla Gyula főesperesre, majd Geduly Elekre, az esperesség pénztárnokjára, mint a „nervus rerum szarufarum“ hű kezelőjére, Zelenka Gyula Wladár Viktorra, Simko Frigyes Dessewffy Ottóra, melyek továbbá Hanzely Lászlóra, Sréter Alfrédre, Beniczky Árpadra, a jelenlévő világi felügyelőkre, a N. L. szerkesztőjére és a tantestületre fejezként és összesen elmondottak. Az ebéd d. u. 5 óra felé rózsás színből és hangulatteljes kedélyességgel végződött, s a protestáns papok, még a duzzogáshoz megszokott tot atyánkfűi is, a legnagyobb megelégedéssel hagyták el Nógrádmegye ősi székvárosát.

A magyar nyelv tanítása tót iskoláinkban.

(Folytatás)

Megvallom, hogy feladatom legnehezebb részéhez jutottam, mert elégtelen szakismerettel szólni ama kérdéshez, miként kellene a magyar nyelv tanítását 6, illetve 9 évi tanfolyam alatt tót iskoláinkban sikeresen keresztül vinni, — bizony merész vállalkozás. No de számítok rá, hogy a szíves olvasó jó akaratomat javamra tudja be; a szakemberek pedig majd hozzászólnak a dologhoz s nézetemnek hibás voltát helyesebb véleményeikkel helyreigazítják.

A magyar nyelv tanításával két tényezőt kívánok megkülönböztetni: magát a tanítót és a tanítás módját vagy rendszerét.

Miként általában véve a tanítás körül, ugy különösen a magyar nyelv tanításában legfontosabb magának a tanítónak egyénisége, vagy helyesebben didaktikai képessége. Első kelléke, kétség kívül, a nyelvnek teljes, tökéletes ismerete; második a tanításban való ügyesség; harmadik az egyszerűség, készség, odaadás; végre negyedik a kitartó szorgalom. Kiben e négy tulajdonság megvan, arra minden előírt szabály, munka- és órábeosztás, rendszer és osztályszorozat nélkül nyugodtan rá bízom a magyar nyelv tanítását s megvagyok győződve, hogy azok segítségével 9 év lefolyása alatt, a népiskolai törvényszerű többi tudományok megrövidítése nélkül is, oly magyarrá képezze ki a tót gyermekeket, hogy minden hasznos vagy mulattató könyvet, hírlapot, felsőbbrendűt és bármely magán érdekű kérvényt, szerződést vagy másnemű okiratot elolvasson s megérteni képesek volnának s nem volnának mindenben tolmácsi hiteltelenségére utalva. Ugy de amaz első kellék nálunk Magyarországon mai napság még igen erős feltétel. Ezekre megy még azon tanítók száma, kik a magyar nyelvben gyengék s jó szízekre azoké, kik épen mit sem tudnak magyarul. Ezeken túl adni, — mintán magyar nyelvi foglalkozásuknak csak csekély részben magok az okai; — mintán s a meunyiban esetleg hivataliuknak egyelőhözben megfellelnek; mintán végre a támadható tanítói hely töredékeket, rázint a fizetéseik rendezetlen s csekély volta, részint pedig a törvényszerűleg képzett tanítók hiánya miatt botlítani ugysem volnának képesek, — teljes lehetetlenség. Belátta ezt a magyar kormány is, s hogy a magyar nyelv tanítását tót s más nyelvű iskoláinkban mégis lehetővé tegye, behozta a magyar nyelvi póttanfolyamokat.

A póttanfolyamok kétség kívül hiányt pótolnak — én azonban mégis másként szeretném őket berendezve látni.

Elsőször is keveslem a 6 heti időt, mely évenként a tót tanítók magyar nyelvi kiképezésére fordítatik. A felekezeti iskolák vizagái május hó végeig közönségesen befejeztetnek; lehető volna tehát egész június, július és augusztus havát vagyis épen két annyi időt fordítani rá.

Kíváncs voltam továbbá, hogy minden tanító, ki magyarul végképen nem tud, köteles legyen a magyar nyelvi póttanfolyamokon három éven át, a számára kijelölt, hozzá legközelebb eső helyen tanulni.

Nehezíti e tanfolyamok látogatását azon körülmény, hogy csupán a magyar állami képeződék székhelyeihez vannak költve, melyek számos tanító lakhelyétől távol esnek.

Végre pedig, ugysem lehetvén már tanítónak választani oly egyént, ki magyarul nem tud — a rögiek kiképeztetését három éven át három osztályban teljesen keresztül kellene vinni.

Ha a magyar kormány nem ragaszkodik e szorosan ahhoz, hogy a képeződékhez s csupán képezői tanárok látnak el a magyarnyelvi póttanfolyamokat, hanem hajlandó volna az ország bármely részéből, arra vállalkozó, képesített, jó magyar kiejtésű tanárjelölteket vagy tanítókat a tanfelügyelők ajánlata folytán, illő tiszteletdíj mellett alkalmazni, akkor elérhető volna az, hogy a szorgalomidő 6 hét helyett 12 hétig tartson, elérhető volna, hogy a póttanfolyamok, esetleg a legnagyobb kontingensű szolgálót tot megyék e célra legalkalmasabb városában vagy városaikban rendeztesse be, — mel' ezélla, ugy hiszem e házának minden városa készséggel engedne át, vagy szerezne 2-3 alkalmas tanhelyiséget; s elérhető volna, hogy a póttanfolyamra behívott tanítók minden 1—2 héten meg látogathatván családjaikat s gazdaságaikat, egész készséggel feloldódnak meg kötelességüknek. Mindez csupán 3 évre terjedvén, az államnak sem járna semmi különösebb megterhelhetetisével, mint jár a mostani, tudja Isten meddig tartandó póttanfolyamozás.

A magyar nyelv tanítását tehát 3 év alatt 3 osztályban kellene keresztül vinni.

Az első osztályba soroztatnának mindazok a tanítók, kik végkép nem tudnak magyarul. Ezeket 3 hónap alatt, tehát az első évben, kiváltképen a magyar nyelv kiejtési nehezégein, a szavak helyes hangszólásán, orahosszáig tartó olvasás segélyével kellene keresztül vezetni; be kellene őket a magyar szóképzésre oktatni a képzők, ragok, névutók stb. használatával; ebből kifolyólag a név- és igeragozás leg egyszerűbb formáival kellene őket megismertetni, mely gyakorlatok mellett, a különben is értelmes emberek, annyi szót és alakot megtanulnának, hogy már a következő tanévben, önmagukat is folyton gyakorolva, szép sikerrel taníthatnák első éves tanítványaikat magyarul.

A második osztályba soroztatnának azok, kik már tudnak némileg magyarul, azokkal együtt, kik az első osztályból jöttek át. Itt már a mondatban és szóközlésben kerülne napirendre, előadva élő szóval, gyakorlati modorban, egyszerű, majd később költői s remek irányú könyvek olvasásából. A tan- és társalgási nyelv csak tisztán magyar lehetne. Minden előadáson könnyű szövegű tót nyelvekből fordításokat lehetne csináltatni s azokból néhányat ugyanott felolvasztatva, megbiráztatni, illetőleg okadatolva kijavíttatni.

A 3-ik osztályban már magyar olvasás s beszéd gyakorlaton kívül, kiválóan a magyar nyelv tanításának módszertanát kellene előadni, rendszeres beosztással az elemi 6 és ismétlő iskolai 3 évre.

Ha még ily előkészítés után is maradna fen imittamott némi kívánni való, azt a tanítói ügyesség, az egyszerűség, készség, odaadás s kitartó szorgalom könyvben pótolná s a magyar nyelv tanítása országszerte sikeresen előhaladhatna.

HOLLES DANÓ.

(Folyt. köv.)

A balassa-gyarmati önkéntes tűzoltó-egylet ünnepélyeihez.

Kérelem Balassa-Gyarmat mélyen tisztelt közönségéhez.

Kérelem! kérelem! ismét csak kérelem-fele szavak lobbannek majd el azok ajakán, kik e várost fényben úszva, aszfaltos utcákkal ellátva szeretnék látni, de annak emelése érdekében a szép szónál, világra szóló tervek kovácsolásánál tovább nem mennek.

Áldozatkész közönségünknel azonban a szót tett is követni szokta, miről tanuskodik a jelen és a múlt. Kérdezem, hol az idő, mikor a tűzvesz megakadályozása végett az Ipolynek e város alatt, közelebb eső medret vájtak? Hol az idő, mikor nem egy két ház, nem egy-két utca, de egész városrész az ádáz elem martaléka lett?

Megemléksítetté ezt a tolkes közönség áldozatkészsege, tűzoltó egyletet alapítva, s azt felszerelve. S múltán, mert ha valaki vagy valami általános pártolásra méltó, úgy egy tűzoltó egylet lehet az. Mert önérvénytel mondható, mióta fonáll egyletünk, a város is gyéröbben áll fel fejét, s annak anyaga csak lopva vet tűzközt a rozszant tetőre; s ha igen, úgy arra a paloták urának, épügy, mint a kunyhó lakójának, vagy a csupán test és lélekkel bírónak is szétsége van.

Tekintsnyájás olvasó Besztercebánya audar képményű gyára uszkös falaira, s állításom igazolt.

Igy ismét nem illuszió a remény, hogy egyletünk jobb felszerelése s még egy vizgép beszerzése érdekében kibocsátott s adakozásra felkérő levele sem elhangzott szó marad.

Mely szerint f. hó 20-án a fent említett czél érdekében erdei mulatság tartatván, (melyre épügy mint az azt megelőző 19 ki hangversenyre, a m. t. vidéki ugy helybeli közönség mennél nagyobb számban megjelenni kértetik), az anyagi siker elődésére kértetnek a

bortermelők, hogy borral, keréskedők szalámmal, sajttal, a szerencse játékokhoz kíváncsiak bolli ezikkkel (déli gyümölcs, cukorkák, gyermekjátékok stb.), a dobány töredék szivarral, egyesek pedig mindazzal, mi e mulatság anyagi sikeréhez járulhat, járulni sziveskedjenek.

A mulatság kimerítő tervezete következő. Julius 19-én esti fél 7 órakor szineladás és hangverseny a nyári szinkörben (szinre kerül „Egy pobár viz“ vizjáték 1 felvonásban Mosertől); szereplők: Ságyné urnő, Páló Nina k. a Szerémsfalvi és Virág urak. A hangverseny darabjai: 1. „Nyitány“ Mártha dalműből zongorán négykézre előadják: Tornyo Györgyné urbölgy és Bánó Sándor ur. 2. Magyar népdalok Huber K.-tól, előadja: a b. gyarmati dalegylet. 3. Nagy ária Faustból, énekl: Dery Róza urbölgy dalművész. 4. „Regatta veneziana“ Lisztől, zongorán előadja: Bánó Sándor ur. 5. „A vén bogár“ Weichtől, előadja: a dalegylet. 6. Humoriastikus felolvasás, Kacziány Gézától előadja: a szerző. 7. Magyar népdalok, énekl: Dery Róza urbölgy.)

Julius hó 20-án reggel 7 órakor diszgyakorlat. 9 órakor az egylet alapítójának arczkép teleplezése az őrnyán, 10 órakor kivonulás a Nyirjes erdőbe. D. u. 2 órakor táncmulatság kezdete. (Táncrend szerint). Sorsjáték. A b. gyarmati dalegylet dalai, futóverseny, ugróverseny, velociped verseny, léggömb felbocsátás, tűzpróba, tekejáték. Este tűzijáték. Az erdőben fogyasztandó italokat és szivarokat egyletünk javára a felkért hölgyek árusítandják. A hangverseny belépti díjai: urbölgy 80 kr, állóböly 50 kr, karzat 30 kr. Az erdei mulatság helyén a belépti díj: személyenként 1 frt, családjegy 1 frt 50 kr. Jegyek Bachár Gyula egyleti pénztárnoknál is válthatók, felülírtetéseket közönnel elfogad egyletünk.

WAGNER ISTVÁN.

ö. t. e. titkár.

H i r e k.

Személyi hírek. A B-Gyarmaton július 9-én tartott ev. esperességi közgyűlésen megyei jelölésünk közül jelen voltak: Beniczky Gyula esperességi felügyelő kivül Szontagh Pál v. belső titkos tanácsos, Veres Pál és Hanzely László kir. tanácsosok, Dessewffy Ottó, Dr. Pulszky Ágost, Sréter Alfréd, Laskáry Gyula, Beniczky Árpád, Algöver Mihály és (horpácsi) Veres Ernő urak.

Hymen. Dessewffy Melaniát, Dessewffy Gyula ur szelleműs és kedves leányát e napokban vezette oltárhoz Dacó Ferencz b.-pesti kir. törvényszéki jegyző ur. — Pittner Pál agárdi tanító ur jul. hó 3-án jegyezte el Zbell Ilonkát, Zbell Lajos gutai tanító szeretotermelőt, bájos leányát.

A b-gyarmati önkéntes tűzoltó egylet javára f. hó 19-én tartandó hangversenyre az előkészületek nagyban folynak. A budapesti vendégművészek: Dery Róza urbölgy dalművésznő és Bánó Sándor zeneszerző és zongoraművész ur, már megérkeztek, s iparkodnak a helyi viszonyokkal megismerkedni. — Ohajjuk, hogy jól érezzék magukat körünkben.

Köver János polgári iskolai rajztanár ur balassa-gyarmati műtermében alkalmunk volt több igen sikerült olajfestményt látni, melyek mindegyike a mester kezére vall. Így ott láttuk gróf Degenfeld Lajos és Kövy Tivadat urak életnagyságu arczképeit, amaz polgári salon, emez tűzoltóparancsnoki díszöltönyben; mindkét arczkép ugy művészi kidolgozás, mint a hasonlatosság tekintetében felettebb sikerült. Látnunk továbbá egy holdvilágos tájképet s ennek ellenmáasul egy ugynevezett „delelőt“; a kompozíció, rajz és színezés mindkettőben költői és korrekt, s e két kép, melyet művésztünk a múlt évi szünnidő alatt festett s azóta a bécsi „Kunstverein“ igen válogatós kiállításába is felvétellett, méltán helyet foglalhatna bármely úri salon falán. Fel is hívjuk ezekre megyénk vagyonszább intelligenciájának figyelmét; a művészt pártolva, nemcsak szép ízlésük, de hazafias gondolkodásukról is tennének tanúságot. Az említettek kivül látnunk még Köver ur műtermében több érdekes tanulmányfőt s Münchenben készített festményeket, melyek ott a nagy Beneczúr tetszését is kivívták. Részünkről pedig csak örülünk, hogy a b. gyarmati polgári iskola ily hivatott művészt bir rajztanárul.

Scitovszky Jánosné alispánné, f. hó július 9-én déli 12 órakor egészséges fiú gyermeket szült. Az alispánné a körülményekhez képest elég jó egészségi állapotnak örvend. Az alispán a családi öröm első perczeiben nem osztozhatott, mivel fűiért Karlsburgban hol iskolába járnak, távol volt, s csak július hó 10-én este 8 órakor érkezett haza.

Halálozás. Piroth Károly törvényszéki bíró urat mély gyász érte, ugyanis forrón szeretett édes anyja, öz. Piroth Andrásné szül. Tuba Zsófia, Aporkán július 4-én 70 éves korában, végelegyengülésben elszenderült. — Soóky Endréné k. a Zichy sen. uradalom illései pusztai gazdaságijének Ilonka nevű 10 hónapos kis leánya, a szülők nagy fájdalomra július hó 11-én temettetett el. — Ily csapás érte Bodnár Józsefet ügyvéd urat is, ennek fél éves Zoltán nevű fiacskája július hó 12-én felsietett az anyjához kisérvébe. — Réke hamvaitra.

Felremagyarázható sajtóhíra. Majer Károly ur megyei szellemes bizottsági tagunknak e lapok múlt számában közölt s a legközelebbi megyei közgyűlésben elmaradt beszédének kiegészítését irt soráiban egy felremagyarázható sajtóhíra fordult: ugyanis ezen passzusban: „én pedig ugy a megye t.

állapánja, valamint m. i. főispánjait „bízalommal viseltettem”. Ezen mult idejű „viseltettem” ige helyett helyesebben a jelen idejű „viseltetem” ige olvasandó; bár Major K. ur is mert loyálisán fogva egy a mult, mint a jelen idejű ige egymás mellett szépen megállhatna.

Ház eladás. B. Gyarmaton özv. Némethy Kálmánné-utól. Dessewffy Etelkának a Teleky utcában lévő házát Dr. Berczel Henrik b. gyarmati ügyvéd, a az u. n. Raizer Pál-féle örökösök kistáblán utcai házát Kondor József gabona kereskedő vették meg.

A színesettről szóló hosszabb közlemények térhiány miatt kimaradt. Ezuttal röviden annyit jelezhetünk, hogy a kitűnően szervezett társulat az elmúlt héten több jótételező mulattatva a közönséget, a hogy ezen darabok előadása egyes csekélyebb a alig számba vehető hibák lezámításával, a körülményekhez képest teljesen sikerültnek mondható. Általános jellemzésül mondhatjuk, hogy a társulat összevágó és ügyes játékaival a legmagasabb igényeket is kielégíti.

E bétre is érdekes műsor van kint. Melegen ajánljuk ezen ügyekző jeles színtársulatot a közönség pártfogására.

Párbaj ipolyságról veszték azon hírt, hogy Ivánka László és Fülöp Károly urak között július 7-én véres párbaj folyt le. Ivánka fején, Fülöp pedig kezcsuklóján kapott sebet. Úgy értesülünk, hogy Ivánka László urnak Zme-kall Kálmán és Vajda Pál urakkal is meg kell vívnia.

Jakovics József albíró ur által a következők közlésére kértünk fel:

Jegyzőkönyv.

Felvettelt B. Gyarmaton 1884. július hó 7-én Jakovics József és Grünbaum Henrik urak közti differenciák kiegyenlítése tárgyában.

A midőn Leopold Samu és Dr. Heksch József mint Grünbaum Henrik ur megbízottjai és Dessewffy Elek és Gonda Károly mint Jakovics József megbízottjai megjelentek.

Grünbaum Henrik ur segédei a kihívást elfogadottak jelentvén ki, a lovagias elégtétel adására késznek nyilatkoztak; en-

nek ellenében Jakovics József ur segédei előadták azt, hogy midőn Grünbaum Henrik ur ellen többféle oly vád van felhozva, a mely mai napig tisztázva nem lett, őt a lovagias elégtétel adására, a mely ezen vádak ellenében nem igazolja magát, képtelenség nyilatkoztak. Ennek elintézésére becsületekért ajánlanak.

Ezre Grünbaum Henrik ur segédei kinyilatkoztatták azt, hogy midőn képviselt felük a cassino tagja, az ügyvédi kamara tagjai közé felvett vére és polgári állásánál fogva mint köz- és váltó ügyvéd minden esetben csakis lovagias elégtételt adhat.

Ezzel a jegyzőkönyv befejeztetvén, a két félnek kiadatott. K. m. i. Gonda Károly, Dessewffy Elek. Dr. Heksch József, Leopold Samu.

Ennek folytán a tulajdon felvett jegyzőkönyvre hivatkozással, alulírottak Jakovics József ur felünk részéről az ügyet befejeztetnek nyilatkoztak, a neki ezen jegyzőkönyvet a rávezett záradékkal együtt saját érdekében kiadjuk.

B. Gyarmaton, 1884. évi július hó 9-én.

Gonda Károly, Dessewffy Elek.

Felolvas szerkesztő:

Horváth Danó.

NAGY-KÉRBEN

114 hold szántóföld, 4 hold rét, 4 hold ákáczerdő, 1200 négyszögölével számítva, összesen 122 hold, az ahoz tartozó gazdasági épületek, korcsmaépület valamint regale joggal szabadkőzből örökáron megvehető.

A venni szándékozó Szentiványi Ferencz urnál Szécsény Kovácsiban bővebb felvilágosítást nyerhet. 3-1

Legjobb és legolcsóbb gép-kenő-olaj

az angolországi Glasgovi QAKBANK OIL COMP. LIMITED WORKS gyáraiból.

Egyedüli főraktár:

LANDAUER IGNÁCZ ES FIAI czégnél

Budapest, Váci-körút 33. sz. 12-10

RUSTON, PROCTOR és társa

Budapest Nádor-utca 39. és 41. szám,

ajánlják a legolcsó díjjakkal kitüntetett

gőzmozdonyokkal
fa- és szénfűtésre,
szabad- szalmafüto
gőzmozdonyokat

gőzcséplőgépeiket
dobmentő
és
űszógtisztító készülékkel
szabályozható magválasztó
hengerral.

Hoffherr-féle egyszerű és tisztító cséplőkészleteket járgányhajtasra.

Árjegyzőkek bérmentve küldetnek. 10-7

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank.

Az aratási évad alkalmával ajánljuk a t. cz. termelők és kereskedők figyelmébe: több mint 400,000 métermázsza befogadási képességgel bíró

kőzraktári telepünket Budapesten.

Hat raktári épület és egy nagy gabna Elevator áll készen termények és árak beraktározására, kezelésére, kiraktározására vagy továbbküldésére a legjutányosabb díjak mellett.

Ajánlunk olcsó kamattal mellett előlegét a beraktározott, sőt már a csimunkra feladott terményekre. Elvállaljuk a reánk bízott termények bizományban való eladását akár a vidéki állomásokról, akár pedig raktárainkból. — Ajánljuk továbbá teljesen felzerelt raktárainkat Szegeden, Barcsan és Temesvárt.

Vasúti és gőzhajózási vállalatok részéről fönt elősorolt vállalataink kiváló kedvezményekkel bírnak. 3-1

Magyar leszámítoló és pénzváltó bank Budapesten.

GAZDIK LAJOS vaskereskedésébe

Balassa-Gyarmaton

egy — legalább 3 felsőbb iskolai osztályt végzett — fiú tanulóinak azonnal felvétetik. 3-3

Haszonbérlet.

Az ebeczki közbirtokossági korcsma az italmérési joggal a hozzá tartozó ingatlanokkal július 22-én délelőtt 9 órakor fog. Ebeczken a község házában nyilvános árverésen 6 évre bérbe adatni.

Bérleti szándékozók jelenjenek meg akkor a helyszínen 100 frt bántarpenzzel ellátva. Ebeczk, 1884. évi június hó 20-án.

Laskáry Gyula,

2-2 közbirtokossági felügyelő.

A balassa-gyarmati „Magyar Korona”-hoz czimzett gyógyszerárba előnyös feltételek mellett egy 4-6 gymnasialis osztályt végzett s a 16-ik életévet még benem töltött ifjú, tekintet nélkül a nemzeti-ség és vallásra, gyakornokul azonnal felvétetik. — Ugyanott egy bolti helyiség f. évi szeptember hó 1-től kiadó.

Értekezhetni mindkettőre nézve HEREPEY KAROLY gyógyszerészszel.

Fertőztelenítéshez (desinfectio)

zöld gálicz és nyers karbolsavat;

vetőbuza páczolásához a legjobbnak bizonyult kék gáliczot;

továbbá valódi pugliesi oliv. gép-olajat

jutányos árak mellett ajánl

FELEDI HENRIK fűszerkereskedő

Balassa-Gyarmaton. 2-1

Haszonbérleti hirdetmény.

Ráros-Múlyad községében mintegy 250 holdnyi kiterjedésű birtok f. 1884. évi október hó 1-ső napjától több évekre haszonbérbe adatik. A haszonbérlet feltételei alulírott, mint a tulajdonos megbízottjánál megtudhatók.

B. Gyarmat, 1884. évi júliushó 12-én.

Milován János, ügyvéd.